

فهرست

تاریخچه روانپرستاری و روانپژوهی
مفهوم خود و خود پنداره
ارتباط و ارتباط درمانی و کاربرد آن در روانپرستاری
استرس (تنیدگی)
بحran
اختلالات تفكر
توهم
خلق Mood
اختلالات قضاؤت
اختلالات حافظه
اختلالات رفتاری
اسکیزوفرنی
اختلالات خلقي:
علایم دوره‌های افسردگی
دوره‌های مانیا(شیدایی)
خشونت (Violence) و رفتار تهاجمی (Assaultive Behav.)
اختلالات روان تنی(سايکوسوماتيك)
اختلال شبه جسمی (Somatoform Disorders)
اختلال تبدیلی (Conversion disorder)
اختلال جسمانی‌سازی
اختلالات تجزیه ای
اختلال مسخ شخصیت
اختلالات جنسی SEXUAL DISORDERS
اختلالات شخصیت
اختلال شخصیت وابسته
دمانس
اختلالات انطباقی ADJUSTMENT DISORDERS
اختلالات اضطرابی:
اختلال فوبیا
اختلال وسواس جبری
اختلال استرس پس از سانحه
داروهای ضد روانپریشی ANTI PSYCHOTIC MEDICATION

تاریخچه روانپرستاری و روانپژوهشکی

در سال ۱۲۴۷ میلادی اولین بیمارستان روانی در بتهلم برم تاسیس شد. در سال ۱۷۵۲ دکتر بنیامین فرانکلین بیمارستانی در پنسیلوانیا تاسیس نمود. او به نظافت، محبت به بیماران و کاردمانی تاکید نمود.

فیلیپ پینل درمان اخلاقی را بنیانگذاری کرد و زنجیرها را از دست و پای دوازده بیمار باز کرد. کریپلین اختلالات روانی را به دو طبقه مطرح کرد.

سرلیتی برای اولین بار از الکتروشوک برای تشنج و درمان سایکوزها استفاده کرد.

لیندا ریچار مراقبت از بیماران روانی را برای اولین بار سازماندهی نمود و اولین روانپرستار آمریکا شناخته شد.

در سال ۱۸۸۲ اولین مدرسه جهت آموزش پرستاری از بیمارستان مک لین شهر ماساچوست تاسیس شد.

در سال ۱۹۷۳ استانداردهای روانپرستاری از سوی انجمن پرستاران آمریکا منتشر شد. اولین کتاب روانپرستاری توسط بیلی نوشته شد.

در سال ۱۳۳۸ با ورود خانم زیمرمن به ایران آموزشگاه بهیاری بیمارستان روزبه تاسیس شد.

دوره یکساله پرستاری روانی در آبانماه ۱۳۳۹ با شرکت ۶ نفر آغاز شد.

در سال ۱۳۴۰ در انجمن پرستاران ایران کمیته روانپرستاری تاسیس شد.

اولین دوره روانپرستاری در سطح کارشناسی ارشد در سال ۱۳۵۶ در انتیتو روانپژوهشکی افتتاح گردید.

در سال ۱۲۶۷ ه.ش) در یزد اولین بیمارستان روانی دایر گردید.

در سال ۱۳۱۹ رئیس فرانسوی دانشکده پژوهشکی، آموزش روانپژوهشکی را در بیمارستان تهران بنیان گذاشت و در سال ۱۳۲۵ بیمارستان روانپژوهشکی روزبه تاسیس شد.

توسط چه کسی اولین بار طبقه بندی اختلالات روانی انجام شد؟ (آزاد ۸۰) (مبحث تاریخچه پرستاری)

- (الف) امیل کریلین (ب) فروید (ج) لوسیل براون (د) کاپلان
پاسخ گزینه الف /

چه کسی برای اولین بار به ارتباط بین فردی توجه ویژه کرد؟ (آزاد ۷۵) (مبحث تاریخچه پرستاری)

- (الف) سالیوان (ب) فروید (ج) پیازه (د) هورنای
پاسخ گزینه الف /

اجراهای سیاست «بیمارستان با درهای باز» کدام یک از پیامدهای زیر را به دنبال دارد؟ (ارشد ۷۸) (مبحث تاریخچه روانپرستاری و روانپژوهشکی)

- (الف) افزایش میزان خودکشی و فرار (ب) نیاز به پرسنل پرستاری بیشتر
(ج) تمایل به بروز رفتارهای تهاجمی (د) تمايل به خانواده بیماران روانی
پاسخ گزینه ج /

کدام یک از اقدامات زیر موجب تحول مراقبت از بیماران روانی گردید؟ (ارشد ۸۹) (تاریخچه روانپرستاری)

- (الف) انتقال بیماران به موسسات بزرگ روانی (ب) کشف داروهای روان گردان
(ج) ایجاد مراکز بهداشت روانی (د) آموزش به خانواده بیماران روانی
پاسخ گزینه ب /

بهداشت روانی

بهداشت روانی یک رشته تخصصی از بهداشت عمومی است که در زمینه کاهش بیماریهای روان در اجتماع فعالیت می کند. تعریف بهداشت روان از طرف سازمان بهداشت جهانی:

قابلیت ارتباط موزون و هماهنگ با دیگران، تغییر و اصلاح محیط فردی و اجتماعی و حل تضادها و تمایلات شخصی بطور منطقی، عادلانه و مناسب.

فرهنگ روانشناسی لاروس بهداشت روانی را استعداد روان برای هماهنگ، خوشایند و موثر کارکردن برای موقعیتهای دشوار انعطاف پذیر بودن و توانایی برای بازیابی تعادل خود تعریف کرده است.

کارل مننجر سلامت روان را سازش فرد با جهان اطراف با حداکثر امکان به طوریکه موجب شادی و برداشت مفید و موثر شود. در تعاریف بهداشت روانی سازکاری با محیط تاکید شده است.

از دیدگاه پیروان مکتب انسانگرایان، سلامت روانی عبارت است از رشد کامل استعدادهای بالقوه. هر میزان نیازهای مازلو را بیاد بیاورید که آخرین سطح آن خودشکوفایی بود.

سازمان بهداشت جهانی سلامتی را حالت رفاه کامل جسمی، روانی و اجتماعی و نه فقط نبود بیماری یا معلولیت تعریف کرده است در این تعریف سلامت روانی و اجتماعی افراد مدد نظر قرار گرفته است.

طیف سلامت و بیماری روان:

سلامت روان و بیماری روان دو انتهای یک طیف هستند که در آن بهداشت روان می تواند تحت تاثیر ابعاد زیستی، بین فردی و اجتماعی به انتهای طیف حرکت کند

شناخت گرایان سلامتی را تعبیر و تفسیر رویدادها به گونه ای که در انسان احساس خوب ایجاد کند تعریف می کنند. رفتار گرایان از انطباق و سازش موفق با محیط سخن می گویند. اصول بهداشت روانی

- توجه و احترام به خود و دیگران
- شناخت محدودیت ها و تواناییهای خود
- دانستن اینکه رفتار فرد معمول عواملی است.
- رفتار هر فرد تابع تمامیت وجود اوست: انسان یک موجود زیستی، روانی و اجتماعی است. رفتارهای او حاصل تعامل این سه بعد است.
- شناسایی نیازهای اساسی انسان: ارضای صحیح و واقع بینانه نیازهای انسان لازمه‌ی رشد و شکوفایی او است.

اهداف بهداشت روانی

هدف کلی بهداشت روان تامین سلامت روان تمام افراد جامعه، پیشگیری و درمان اختلالات روانی و آشنا کردن مردم با با اختلالات روانی است: به طور کلی حدود فعالیت های بهداشت روان عبارتند /ز: آموزش بهداشت روانی، پژوهش، افزایش مقاومت های فردی و ایجاد محیطهای مناسب فردی و اجتماعی، مشاوره، بیماریابی (از طریق مصاحبه، معاینه و تستها) و پی گیری است. پیشگیری در بهداشت روان اصول آن مبتنی بر اصول بهداشت عمومی است.

پیشگیری نوع اول: به طرح و برنامه هایی که باعث کاهش بروز اختلالات روانی در یک جامعه می کردد اطلاق می شود. شامل مقابله با شرایط استرس زاروشهای پیشگیری از بیماری یا اختلال، مشاوره، تقویت سلامت جسمی و روانی، غربالگری و برنامه های آموزشی همگانی است.

این نوع پیشگیری در سطح جامعه عمل می کند و بیشتر متوجه جمعیت سالم باشد.

هدف پیشگیری اولیه، ایجاد افراد مقاوم و پایدار می باشد.
آموزش اساسی ترین روش پیشگیری اولیه است.

هدف از پیشگیری نوع اول، کاهش کدام است؟ (رشد ۹۶)

- الف) بروز اختلالات روانی
- ب) بروز عوارض اختلالات روانی
- ج) شیوع اختلالات روانی
- پاسخ: گزینه الف /

هر عاملی که باعث بهبود وضع زندگی انسان گردد جزوی از روشهای پیشگیری اولیه است.
این پیشگیری به دو صورت انجام می گیرد: ۱- مستقیم: مقاومت افراد در مقابل عوامل بیماریزا افزایش می یابد و از بروز بیماری جلوگیری می کند (آموزش، مشاوره و...) ۲- غیر مستقیم: که از آن برای از بین بردن عوامل بیماریزا استفاده می شود مانند اصلاح وضع اقتصادی و اجتماعی و ایجاد محیط مناسب جهت کاهش ابتلاء افراد به بیماری روانی
پیشگیری نوع دوم

با بیماریابی، تشخیص زودرس، درمان صحیح و پیگیری مرتب از بروز عوارض بیماری کاستن از شیوع یا کوتاه کردن طول اختلال است.

مداخله در بحران و موارد حاد نیز در این محدوده قرار می گیرند.

پیشگیری نوع سوم

هدف آن کاستن از شیوع آثار باقیمانده و ناتوانی حاصل از بیماری یا اختلال است.

سعی بر این است تا بیمار به جامعه برگشته و فعالیتهای اجتماعی را به طور کامل یا نسبی از سر بگیرد. بخش مهم پیشگیری ثانویه بازتوانی است تا فرد بتواند به بالاترین سطح کارآیی برسد. مهمترین نکته در بازتوانی بیمار روانی تماس هفتگی با محیط درمانی است. ملاقات های منظم روانپرستار برای ارائه درمان و جلوگیری از بسترهای درمانی و اشغال تخت های بیمارستانی کمک شایانی از نظر اقتصادی، اجتماعی و روانی است.

تعريف سازمان بهداشت جهانی از سلامت روان کدام است؟ (آزاد ۶۷) (مبحث بهداشت روانی)

- الف) احساس مثبت نسبت به خود
- ب) استقامت در مقابل فشار روحی
- ج) قابلیت رابطه موزون با دیگران

مرکز تخصصی خدمات آموزشی گروه پژوهشکی فرهنگ گستر نخبگان

مهم ترین هدف بهداشت روان کدام است؟ (ارشد ۹۰) (مبحث بهداشت روانی)

- الف) حمایت از بیماران روانی
- ب) آموزش به بیماران روانی
- ج) درمان اختلالات روانی
- د) ارتقاء سلامت روان

پاسخ گزینه **د**

در پیشگیری سطح اول از اختلالات روانی کدام یک از موارد زیر انجام می گیرد؟ (ارشد ۹۰) (مبحث بهداشت روانی)

- الف) بررسی های اپیدمیولوژیک و اتیولوژیک
- ب) غربالگری بیمار
- ج) انجام توانبخشی سریع در بیمار
- د) درمان سریع اختلال روانی

پاسخ گزینه **الف**

در پیشگیری سطح دوم از اختلالات روانی اولویت با کدام است؟ (ارشد ۹۱) (مبحث بهداشت روانی)

- الف) درمان سریع اختلالات روانی
- ب) انجام بازتوانی
- ج) موردیابی
- د) انجام مشاوره

پاسخ گزینه **ج**

کدام فعالیت به عنوان پیشگیری نوع سوم در کاهش بیماری های روانی موثر است؟ (ارشد ۸۱) (مبحث بهداشت روانی)

- الف) تشکیل کلاس های آموزش و انجام مشاوره به مردم
- ب) بازگرداندن بیمار به فعالیت های روزمره قبل از بیماری
- ج) افزایش سطح سلامت روانی افراد جامعه
- د) تشخیص و درمان زودرس اختلالات روانی

پاسخ گزینه **ب**

کدام یک از سطوح پیشگیری زیر در بیماری اسکیزوفرنی که به تازگی از بیمارستان ترجیح شده به کار می رود؟ (ارشد ۸۹) (مبحث بهداشت روانی)

- الف) تداوم دارو درمانی
- ب) آموزش به بیمار
- ج) مشاوره با خانواده
- د) توان بخشی

پاسخ گزینه **د**

از نقطه نظر مازلو نیاز به ارزش نقش و عشق و تعلق جزء کدام دسته از نیازهای اساسی انسان است؟ (مبحث بهداشت روانی)

- الف) نیازهای روانی
- ب) نیازهای جسمی
- ج) نیازهای اجتماعی
- د) نیازهای فرهنگی

پاسخ گزینه **الف**

روانپرستاری

روانپرستاری رشته‌ی خاصی از پرستاری است که در آن پرستار از شخصیت، دانش و اطلاعات خویش در زمینهٔ تئوریهای روانی و امکانات موجود محیط برای تغییرات درمانی موثر در افکار، احساسات و رفتار بیمار استفاده می‌نماید.

هدف پرستاری روانی تشویق بیمار در برخورد با واقعیات زندگی و پذیرش هر چه زودتر انجام کارهای مستقل از طرف بیمار می‌باشد.

مرکز تخصصی خدمات آموزشی گروه پزشکی فرهنگ گستر نخبگان

نقش وظایف روانپرستار شامل دو قسمت مراقبتهای مستقیم و مراقبتهای غیرمستقیم می‌باشد.
روانپرستار برای درمان در سه جنبه فعالیت می‌کند: اجتماعی کردن بیماران، درمانها و مراقبتهای جسمی، روان‌درمانی روانشناسان محیط یا عوامل محیطی را به دو دسته تقسیم می‌کنند: محیط درونی که شامل صفات، خصوصیات فیزیکی و شیمیایی و فیزیولوژیکی فرد است. محیط بیرونی که شامل محیط قبل از تولد و بعد از تولد می‌باشد.
فرآیند پرستاری سلسله اعمالی است که بطور منظم و سیستماتیک، پیوسته، پویا و مداوم در جهت رسیدن به یک هدف انجام می‌گیرد.

واژه فرآیند پرستاری برای بیان مجموعه‌ای از قدم‌هایی که روانپرستار جهت برنامه‌ریزی وارائه‌ی مراقبتهای پرستاری برمی‌دارد، اطلاق می‌شود.

هدف از فرآیند پرستاری ایجاد مکانیسم ارتباط بین پرستارانی است که با بیماران کار می‌کنند و مهارت‌های ارتباطی را به منظور برقرار نمودن ارتباط با بیماران، جهت حل مسائل و ارضای نیازهای آنان به کار می‌برند.
فرآیند پرستاری دارای خصوصیاتی به این شرح می‌باشد: متوالی هستند، پیوسته و پویا می‌باشد.
مراحل فرآیند پرستاری عبارتند از: بررسی و شناخت، تشخیص، تعیین اهداف، مداخلات پرستاری و ارزشیابی در مرحله بررسی و شناخت باید بیمار را از نظر روانی، اجتماعی و سلامت فیزیکی بررسی نمود.

سوال: کدام مورد، بر روی مرحله بررسی و شناخت فرآیند پرستاری در هنمام مصاحبه با بیمار روانی تاثیر ب
يشتری می‌گذارد؟ (ارشد ۱۴۰۰)

- الف) وضعیت شناختی و بصیرت بیمار
 - ب) وضعیت خلقی و عاطفی بیمار
 - ج) وضعیت هوشی و هیجانی بیمار
 - د) وضعیت توجه و تمرکز بیمار
- پاسخ: گزینه الف /

هدف از جمع‌آوری اطلاعات تعیین مشکلاتی است که نیاز به اقدامات پرستاری دارند.
پرستار باید در مورد خود فرد، تواناییها و محدودیتهای او، نوع مسئله بهداشتی که بر توانایی فرد و سازگاری او تاثیر دارد، وضعیت فعلی او در ارتباط با تواناییها و برنامه درمانی پزشک اطلاعات لازم را کسب نماید.
منبع کسب اطلاعات شامل شرح حال شخص بیمار، پرونده بیمار، افرادی که با بیمار در ارتباطند و افرادی که در درمان بیمار نقش دارند، می‌باشد.

روشهای کسب اطلاعات شامل مصاحبه، مشاهده، معاینه، مشاوره و مطالعه پرونده می‌باشد.
محیط مصاحبه باید خلوت و دور از سر و صدا باشد تا بیمار راحت‌تر صحبت کند.
در مصاحبه با افراد پرخاشگر باید نکات ایمنی در نظر گرفته شود. بهتر است فرد مصاحبه گر نزدیک به در خروجی بنشیند تا در صورت تهدید از سوی بیمار، از اتاق خارج شود.

تشخیص پرستاری به معنای پی‌بردن به نیازهای اساسی تامین نشده‌ی بیمار است.
اهداف تعیین شده در فرآیند پرستاری باید واقع‌بینانه و قابل دستیابی باشند، همچنین قابل مشاهده و اندازه گیری نیز می‌باشند.
مداخلات یا تدبیر پرستاری باید جهت برآوردن برآیندهای مورد انتظار برنامه‌ریزی و اجرا شوند.

مرکز تخصصی خدمات آموزشی گروه پژوهشکی فرهنگ گستر نخبگان

نیاز یک تقاضای طبیعی است که می بایست برای حفظ تعادل حیاتی بدن و سازگاری هرچه بیشتر ارگانیسم با محیط تامین گردد.

نیاز نیروی محرکه ای است که فرد را برای برطرف نمودن کمبودها هدایت می کند.
هر رفتاری که از انسان سر می زند به منظور تامین نیازها و برآوردن خواستها انجام می گیرد. انگیزه عوامل درونی رفتار است، در حالیکه محرک عوامل بیرونی رفتار می باشد.
نیاز خواستگاه اصلی و کلی انگیزه آدمی به شمار می آید.

نیاز به کمبود درونی و انگیزه رفتار فرد به دنبال نیاز به منظور اراضی آن است.
انگیزه عامل و سبب اصلی رفتار است و نیاز نشان دهنده ای حالتی است که در آن انگیزه سبب به هم خوردن تعادل موجود گشته است.

در سلامت روانی اولین مرحله پیشگیری تامین نیازهای اولیه فرد است.
انگیزه های زیستی، انگیزه هایی که هدف آنها حفظ و برقراری تعادل حیات و موجودیت فرد است که ذاتی هستند مانند گرسنگی، تشنجی و... انگیزه های اجتماعی یا اکتسابی، تحت تاثیر اجتماعی که انسان در آن رشد کرده است قرار دارند ذاتی نیستند بلکه به مرور در طول زندگی آموخته می شوند. مانند انگیزه کنجکاوی، پیشرفت و کسب قدرت.
انگیزه ها ممکن است داخلی (برخاسته از حالات فیزیولوژیک یا تجرب گذشته یا طرز فکر یا هدفهای فرد) و یا خارجی (منشا گرفته از محیط نزدیک و خارج) باشند.

سوال: تئوری پیاژ برشد و تکامل متصرکز است.(ارشد ۱۴۰۰)

(الف) شناختی (ب) روانی (ج) اجتماعی (د) جنسی

پاسخ: گزینه الف /

طبقه بندي نیازها از نظر مازلو از سطح پایین به بالا:

- نیازهای زیست شناختی مانند نیاز به غذا، آب، اکسیژن و... که جهت بقای فرد ضروری است.
- نیازهای ایمنی مانند نیاز به امنیت، ثبات، قانون، نظم، رهایی از ترس و اضطراب/ عدم ارضاء سبب واکنش ترس و اضطراب می شود.
- نیاز به تعلق و محبت، ارضاء نشدن آنها سبب ناسازگاری می شود.
- نیاز به احترام و با ارزش بودن (عزت نفس) ارضاء نشدن آن موجب احساس حقارت و ضعف و نامیدی می شود.
- نیاز به تحقق نفس (خودشکوفایی) تمایل فرد جهت به فعل در آوردن تمام استعدادهای بالقوه مثال آرزوی مادری ایده آل بودن، عدم ارضاء سبب زندگی کسل کننده، عدم درک زندگی، فعالیت محدود، بیگانگی و دلتنگی
- نیازهای شناختی دانستن و فهمیدن این نیاز در اواخر کودکی و خردسالی حتی بسیار قویتر از بزرگسالی دیده می شود. ارضای آن سبب رضایت درونی و تجربه نایل شدن به هدف می شود.
- نیازهای زیبا شناختی نیاز به نظم، تقارن، زیبایی و آرستان

مازلو نیازهای زیستی، امنیت، تعلق خاطر و احترام را نیازهای کمبود و نیازهای تحقق نفس، فهمیدن و یادگرفتن و زیبایی شناختی را نیازهای بودن یا رشد می نامد.

تفاوت نیازهای کمبود با نیازهای رشد

۱. نیازهای کمبود، شخص را از بیماریها به دور می دارد و تامین نیازهای رشد موجب تندرستی می شود.

استفاده از جزوایت فقط مخصوص افراد ثبت نامی بوده و هر گونه کپی برداری پیگرد قانونی دارد.

۲. تامین نیازهای کمبود سبب احساس راحتی و تسکین می شود و ارضای نیازهای رشد موجب خوشایندی و رغبت برای انجام فعالیتها می گردد.

۳. نیازهای کمبود در بین همه انسانها یکسان است اما نیازهای رشد به لحاظ تفاوت‌های فردی حالت ویژه دارد.

۴. شخصی که دچار نیازهای کمبود است وقتی با مشکلی مواجه است باید به دیگران اتکا کند. اما شخصی که در صدد تامین نیازهای رشد است بیشتر به خود متکی است

نقش جنسیتی (Gender role) کدام است؟ (ارشد ۹۸)

الف) قبول و رضایت از جنسیت خویش
ب) رفتارها، نگرش و احساسات مناسب با جنس

ج) وجود جاذبه های جنسی و احساسات زن یا مرد
پاسخ: گزینه ب /

سوال: از نظر اریکسون مرحله <> استقلال در تقابل شرم و تردید <> در کدام یک از مراحل شکل می گیرد؟ (ارشد ۹۹)

الف) دوره شیر خوارگی (یک ماهگی تا یک سالگی)

ب) دوره مدرسه (۶ تا ۱۲ سالگی)

ج) دوره نوبائی (یک تا سه سالگی)

د) دوره پیش از دبستان (۳ تا ۶ سالگی)

پاسخ: گزینه ج /

مفهوم خود و خود پنداره

خود مجموعه‌ای است از افکار، احساسات، تجرب مختلف زندگی، عقاید، تصورات و ادراکات آگاهانه و ناآگاهانه‌ای که فرد در مورد ارزش، نقش و حالات جسمانی خود دارد.

خود اکتسابی است اما بعضی احتمال ژنتیکی آن را هم می‌دهند.

خودپنداری قابل تغییر است و این تغییر در دوران کودکی بسیار زیادتر از بزرگسالی می‌باشد.

به عقیده کولی محیط اجتماعی که انسان در آن رشد می‌کند تاثیر بسزایی در تشکیل خود دارد.

به عقیده جرسیل در واقع خود تصویری است که فرد از فعالیت‌ها و عدم تواناییهای خود دارد.

سالیوان می‌گویند نوزاد از لحظه‌ای که متولد می‌شود مورد ارزشیابی دیگران قرار می‌گیرد، فرد از طریق جمیواری این ارزشیابی‌ها نسبت به خود نگرش پیدا می‌کند.

درک از خود شامل ابعاد فیزیکی، روانی، اجتماعی و روحی می‌باشد.

• خود فیزیکی شامل تصویر ذهنی از جسم یک فرد در مورد خودش است.

• خود روانی هر فرد شامل فرآیندهای شناختی، ادراکی و هیجانی هر فرد می‌باشد.

• خود اجتماعی شامل موقعیت‌ها و ارزشهایی است که شخص در اجتماع کسب می‌کند.

• خود روحی هر فرد در صدد است که فرد به تجربیات خود، معنا و مفهوم بدهد.

عده‌ای بعد دیگری برای خود قائل هستند و آن خود ایده آل است.

• خود ایده‌آل یک خود فرضی است که شخص آرزو دارد به آن برسد.

Jo-Hari Windows: ابعاد خود را به چهار قسمت تقسیم کرده‌اند:

اجتماعی	نیمه اجتماعی
خصوصی	درونی

- اجتماعی: خصوصیات و ویژگی‌هایی است که هم خود فرد و هم دیگران از آن آگاهی دارند مثلاً دانشجوی پرستاری
 - نیمه اجتماعی: خصوصیات و ویژگی‌هایی است که خود فرد از وجود آنها آگاه نیست ولی دیگران از وجود آنها آگاه هستند. بیشتر عیب‌های افراد را شامل می‌شود. شرط کوچک کردن این بعد انتقادپذیری است.
 - خصوصی: خصوصیات و ویژگی‌هایی است که خود فرد از وجود آنها آگاه است ولی دیگران از وجود آنها آگاه نیستند. اسرار افراد را شامل می‌شود. شرط کوچک کردن این بعد ایجاد رابطه‌ی دوطرفه توام با اعتماد و اطمینان است.
 - درونی: خصوصیات و ویژگی‌هایی است که نه خود فرد از وجود آنها آگاه است و نه دیگران از وجود آنها آگاه هستند. شکست‌های عاطفی یا تجارت تلخ افراد را شامل می‌شود که توسط مکانیسم دفاعی سرکوب از ضمیر خودآگاه به ضمیر ناخودآگاه برده می‌شود که با هیپنوتیزم می‌توان بسیاری از این خصوصیات را به دست آورد.
- کارن هورنای خود را شامل سه سطح خود واقعی، خودایده‌آل و خود فعلی می‌داند.
- خودواقعی یا شناخت از خود: پاسخ به سوال من کیستم؟ مجموعه‌ی احساسات، آرزوها، عواطف و تمایلات فرد است.
 - خود ایده‌آل یا انتظارات از خود: پاسخ به سوال من چه کسی می‌خواهم باشم؟ آن چیزی است که فرد آرزو دارد باشد.
 - خود فعلی عبارتست از چیزی که فرد در حال حاضر می‌باشد.
- هر قدر خودواقعی و خود ایده‌آل به هم نزدیکتر باشند فرد از سلامت روانی بیشتری برخوردار است. فاصله زیاد سبب ایجاد تنیش و تعارض در فرد می‌شود.
- عواملی که بر روی مفهوم خود اثر می‌گذارند شامل والدین و جامعه می‌باشد.
- اجزای خود عبارتند از: تصویر ذهنی و عزت نفس.
- تصویر ذهنی عبارت است از تصورات هوشیارانه و غیر هوشیارانه‌ای که فرد نسبت به جسم یا بدن خود دارد می‌باشد.
 - عزت نفس میزان ارزشی است که فرد برای خود قائل است و در واقع قضاوت فرد در مورد ارزش اکتسابی خودش است. پاسخ به سوال چگونه من عمل کنم تا از خودم راضی باشم.

بعاد عزت نفس از دیدگاه مازلو:

- نیاز به دریافت ارزش و احترام از طرف دیگران
- نیاز به احترام به خود

از عالیم افراد با اعتماد به نفس پایین فقدان تماس چشمی و استفاده افراطی از مکانیسم دفاعی برون فکنی است. از دیدگاه کوپر اسمیت عواملی که روی عزت نفس اثر می‌گذارند عبارتند از:

داشتن قدرت و تحت نفوذ قرار دادن دیگران، اهمیت و جایگاه داشتن، شایستگی و لیاقت داشتن (موفقیت)، رعایت استانداردهای اخلاقی

عوامل تقویت کننده‌ی خودپنداری عبارتند از:

مرکز تخصصی خدمات آموزشی گروه پژوهشکی فرهنگ گستر نخبگان

تجربه‌ی صمیمیت و گرمی مخصوصا در دوران کودکی، وجود نظم و ساختار اثربخش در خانواده، تعریف استانداردهای رفتاری، تعریف نقش‌ها و روش اثربخشانی از:

انواع عزت نفس بر اساس منابع تعیین کننده آن:

- فیزیکی یا جسمانی: میزان رضایتی که فرد از قیافه‌ی ظاهری و جسم و توان جسمی خود دارد.
- خانوادگی: یعنی افراد خانواده تا چه حد فرد مورد نظر را قبول دارند.
- اجتماعی: میزان پذیرشی که فرد در جامعه از آن برخوردار است.

کلی: مجموع عزت نفس‌های فیزیکی، خانوادگی و اجتماعی و در واقع میزان پذیرش کلی فرد در مورد خودش

در کل و برداشتی که شخص در کل از خود دارد تعریف کدام مورد است؟ (رشد ۷۹) (مبحث مفهوم خود و خود پنداره)

Body image (د) Ego-ideal (ج) self-concept (ب) self-esteem (الف)
پاسخ گزینه ب /

self esteem کدام است؟ (مبحث مفهوم خود و خود پنداره) •

- الف) احساس ارزشی که دیگران نسبت به فرد دارند.
- ب) در حد تایید، پذیرش، ارزش که فرد نسبت به خویش دارد.
- ج) میزان خوش بینی که فرد نسبت به خود و دیگران دارد.
- د) تصویری است که شخص از بدن خویش دارد.

پاسخ گزینه ب /

سوال: هنمام مراقبت از بیمار ۸۷ ساله ، پرستار باید درک کند که کدامیک از موارد زیر مستقیما روی مفهوم از خود بیمار تاثیر دارد؟ (رشد ۱۴۰۰)

- الف) نگرش و رفتار وابستگان ارائه‌کننده مراقبت
- ب) رفتارهای مراقبتی پرستار و تیم مراقبت بهداشتی
- ج) سطح تحصیلات، وضعیت اقتصادی و شرایط زندگی
- د) تطابق با تغییر نقش، از دست دادن عزیز و انرژی جسمی

پاسخ: گزینه د /

مدخلات پرستاری در عزت نفس پایین:

مرحله اول: ایجاد ارتباط باز و گسترش با بیمار (گوش دادن دقیق به سخنان بیمار و تشویق و به بیان احساسات) تا عوامل ایجاد کنندهی عزت نفس را بیابیم.

مرحله دوم: بیان مشکل بطور واضح و قابل درک برای او، شناسایی محرکهای استرس‌زا، شناسایی تواناییهای بیمار و آشناسازی او با تواناییهایش

مرحله سوم: مشخص کردن راه حل‌های مشکل، کمک به بیمار جهت تغییر خود یا دیگران، تغییر محیط مطابق میل خود و آموزش واکنش‌های سازگارانه. در این مرحله باید فرصت کافی در اختیار بیمار گذاشت. حمایت و تقویت مثبت مددجو اهمیت بسزایی دارد.

موقعيت‌هایی که احتمال موفقیت در آن زیاد است برای بیمار برنامه ریزی کنید.

ارتباط و ارتباط درمانی و کاربرد آن در روانپرستاری

ارتباط را فرآیند انتقال و تبادل افکار و اندیشه‌ها و احساسات و عقاید دو فرد یا بیشتر با عالیم و نماد مناسب به منظور تاثیر، کنترل و هدایت یکدیگر تعریف کرده‌اند.

انسان برای برقراری ارتباط حداقل به سه عنصر نیاز دارد:
فرستنده‌ی پیام، پیام و گیرنده.

عناصر تشکیل دهنده ارتباط با پنج عنصر: فرستنده‌ی پیام، پیام، کانال یا وسیله پیام، گیرنده و بازخورد.

- فرستنده پیام، فردی که پیام را می‌فرستد.
 - پیام، تحریکی است که از سوی فرستنده پیام ایجاد می‌شود.
 - گیرنده پیام، فردی که پیام فرستنده را دریافت می‌کند.
 - کانال وسیله‌ای است که پیام از طریق آن انتقال می‌یابد (دیداری، شنیداری و یا حرکتی).
 - پارازیت، عامل مختل کننده (عوامل محیطی موثر بر روند ارتباط) است.
 - بازخورد در ک گیرنده از پیام را نشان می‌دهد.

مداخلات پرستاری در تامین سلامت روانی عمدتاً بر کدام اصل اساسی زیر استوار است؟ (رشد ۹۶)

الف) محبت
ب) همدلی
ج) ارتباط
د) احترام
یاسخ: گزینه ج

انواع اوتساط

ارتباط کلامی؛ از انواع آن می‌توان به صحبت‌های غیررسمی، سخن‌نیهای پر نامه‌ریزی شده، نامه‌ها و فرمهای چاپی، اشاره کرد.

ارتباط غیر کلامی: از انواع آن می‌توان به ارتباط چشمی، لمس، حرکات بدن، کیفیت صدا، فضای اجتماعی و شخصی، ظاهر شخص و خلاقیت‌های هنری، اشارة کرد.

فضای اجتماعی و شخصی، فاصله‌ای فیزیکی است که فرد در ارتباط با دیگران برای خودش قائل است. نشان‌دهنده‌ی میزان اعتماد و علاقه‌ای است که فرد نسبت به دیگران دارد.

ارتباط می‌تواند یک طرفه (فرستنده پیام یک نفر است و بقیه گیرنده)، دوطرفه (شرکت هم گیرنده و هم فرستنده پیام در فرآیند ارتباط)، سمعی، غیرسمی، عمودی (از بالا به یاین مثل رئیس و مرئوس) و افقی (بین چند نفر یا اگان هم سطح) باشد.

عواملی، بر ارتباط موثرند عبارتند از: زبان، جنسیت، فرهنگ، مذهب، طرز بروخود، مکان، ارتباط و پوشش بودن، بیام و مهارت‌های فردی

ارتباط درمانی

ارتباط برقرار شده بین پرستار و بیمار ارتباط درمانی است نه ارتباط اجتماعی. در ارتباط اجتماعی هدف تامین نیازهای هر دو طرف است، ولی در ارتباط در مانی مددجو در مرکز تمرکز قرار دارد و هدف تامین نیازهای مددجو است. ارتباط پرستار و سما، فاکتور کلیدی، در طوا فرآیند پرستاری، و یا به فعلهای پرستاری است.

مرکز تخصصی خدمات آموزشی گروه پژوهشکی فرهنگ گستر نخبگان

هدف اولیه ارتباط تشویق فرد جهت احساس راحتی در ارتباطات و صحبت درباره‌ی خود و احساساتش می‌باشد و هدف درازمدت کمک به بیمار جهت تغییر راههای بیمارگونه و غیر موثر، سازش با مشکلات و برخورد موثر در کم نمودن سرخوردگیها و حل کشمکشهای روانی است.

سوال: در ارتباط درمانی در بیماری‌های روانی مبتنی بر کدام یک از موارد است؟ (ارشد ۹۹)

- (الف) هدفمند . بیمار محور مبتنی بر ایجاد تغییر
- (ب) هدفمند . کاهش اضطراب . مبتنی بر پیامد
- (ج) بیمار محور . کاهش اضطراب . مبتنی بر ایجاد تغییر
- (د) هدفمند . محدود . مبتنی بر پیامد

پاسخ: گزینه الف /

در کدام مرحله از ارتباط درمانی پرستار - مددجو، قرارداد شفاهی یا کتبی بین پرستار و بیمار بسته می-

(شود) (ارشد ۹۷)

- (د) کسب اعتماد
- (ج) اقدام
- (ب) آشنایی
- (الف) قبل از آشنایی

پاسخ: گزینه الف /

مراحل ارتباط درمانی

پیلائو ارتباط پرستار و بیمار را در سه مرحله توضیح می‌دهد:

مرحله آشنایی: اولین برخورد پرستار و بیمار می‌باشد. پرستار خود را معرفی می‌کند و شغل و نقش خودش در فرآیند کمک به مددجو را شرح می‌دهد. بیمار بستری شده را با بخش و قوانین بخش آشنا کنید. یک توافق و قراردادی که معمولاً کلامی است بین بیمار و پرستار بسته می‌شود که در آن هدف از ارتباط، طول دوره ارتباط، مکان، زمان و طول مدت ارتباط مشخص می‌شود و همچنین محرمانه بودن اطلاعات رد و بدل شده، بحث می‌شود (مسائلی که مربوط به احتمال آسیب به بیمار و اطرافیان را شامل نمی‌شود). در این مرحله بیمار بررسی می‌شود و با ایجاد تشخیص‌های پرستاری و شناسایی برآیندها پایان می‌پذیرد. برخورد اولیه به عهده پرستار است.

هرچه زودتر باید اعتماد مددجو را به دست آورد.

مرحله کار: فرآیند پرستاری در این مرحله ادامه می‌یابد (شامل مراحل بررسی، تشخیص، برنامه‌ریزی، اجرا و ارزشیابی). پرستار رفتارها و افکار ناموثر بیمار و همچنین تواناییهای بیمار را تشخیص می‌دهد. رفتار سالم تشویق می‌شود. در مورد رفتارهای ناسالم، پرستار با کمک مددجو راه حلها و مکانیسمهای سازگاری موثر را تشخیص می‌دهند و باهم کار می‌کنند. در این مرحله بیشترین قسمت آموزش مددجو و حل مساله صورت می‌گیرد. پدیده انتقال ممکن است در این مرحله صورت گیرد. این پدیده عبارت است از جابجایی نا هوشیارانه احساسات مددجو نسبت به یک فرد مهم در زندگی گذشته‌اش به پرستار که اثر سوء روی ارتباط می‌گذارد.

در این مرحله پرستار بیشتر نقش شنونده را دارد.

هدف این مرحله، اینست که بیمار به بالاترین سطح عملکردی از نظر روانی، اجتماعی و خانوادگی برسد.

مرحله نهایی: بیمار را بایستی از مرحله شروع آشنایی و ادامه آن برای این زمان آماده کرد. و در مرحله اول باید به مددجو گفت که برای چه مدت بطور منظم قادر است با او ملاقات کند. مرحله آخر ممکن است یک تجربه تروماتیک برای مددجو باشد مخصوصاً در کسانی که مشکل در به پایان رساندن ارتباطات با دیگران دارند. پرستار باید این حس فقدان مددجو را بفهمد و به

مرکز تخصصی خدمات آموزشی گروه پژوهشی فرهنگ گستر نخبگان

آنها کمک کند تا احساسات خود را بیان کنند و با آن سازگار شوند. در تلاش برای ادمه تعامل مددجو ممکن است مشکلات جدیدی را بیان کند.

اهداف درمانی در همه مراحل ارتباط درمانی مدنظر روان پرستار هست و بر آن تاکید می شود، بجز: (رشد ۹۸)
الف) پیش از تعامل ب) مقدماتی یا آشنایی ج) کار کردن د) اختتام
پاسخ: گزینه الف)

در مراحل آغازین ارتباط درمانی، کاربرد تمام موارد زیر مانع ارتباطی محسوب می شود، بجز: (ارشد ۹۸)
الف) پیشنهاد دادن ب) اطمینان دادن ج) تغییر موضوع صحبت د) رویارویی
پاسخ: گزینه ج /

ارتباط موثر

- گوش دادن هنر پرستاری است. ارتباط موفق زمانی اتفاق می‌افتد که ما مقصود و هدف مردم را بشنویم نه فقط آنچیزی که آنها می‌گویند. پیامهای مخفی و آشکار مددجو را تجزیه و تحلیل کنید.

همدلی با بیمار یعنی توانایی تشخیص و درک احساسات او در موقعیتهای مختلف یعنی بتوانیم دنیا را از دیدگاه آنها ببینیم.

احترام متقابل و مشاهده بیمار به عنوان انسان ارزشمند خلوص نیت یا صداقت که به ایجاد اعتماد در برقراری ارتباط موثر کمک می‌کند.

رویکرد غیر قضاوت کننده، پذیرش مددجو، گرمی، تناسب رفتار کلامی و غیر کلامی، صبر، شوخی مناسب از دیگر ویژگیهای ارتباط موثر است.

تکنیکهای تسهیل‌سازی:

 - گشایش سخن به طور عمومی و وسیع: تشویق بیمار به پیش‌قدم بودن در معرفی یک موضوع باعث محدود شدن صحبت درباره موضوع خاصی نمی‌شود، به این امید که بیمار موضوعات مورد علاقه خود را عنوان خواهد نمود مثلاً (دوست داری در مورد چه موضوعی صحبت کنی؟)
 - شناسایی کردن: صدای بیمار به اسم، یعنی به او به عنوان یک انسان می‌نگریم و همچنین برای نشان دادن آگاهی از تغییر مشاهده شده و یا شناسایی اقدامات انجام شده توسط بیمار می‌باشد.
 - تصریح‌زنی که گفته‌های بیمار مبهم است یا توضیحات کافی نیست با استفاده از این روش می‌توان اطلاعات زیادی را به دست آورد.
 - انعکاس: به این روش گاهی بازتابیدن نیز گفته می‌شود. تمام یا بخشی از گفتار بیمار در قالب کلمات خودش به او برگردانده می‌شود.

ل: بیمار به پرستار می‌گوید: (فکر می‌کنم باید داروهایم را عوض کنم). پرستار در پاسخ می‌گوید: (شما فکر کنید باید داروهای خود را مصرف کنید؟) در اینجا پرستار از کدام تکنیک ارتباطی استفاده کرده

الف) تشويقية، به مقاييسه Encouraging Comparison

- ب) شفاف سازی Clarifying
 - ج) مشاهده کردن Observation
 - د) منعکس کردن Reflecting

پاسخ: گزینه د /

بیمار در بخش روانپزشکی به روان پرستار می‌گوید: «فکر می‌کنم باید داروهایم را بخورم» و در پاسخ، روان پرستار اظهار می‌دارد: «شما فکر می‌کنید باید داروهایتان را بخورید؟» به نظر شما روان پرستار از چه تکنیک ارتباط درمانی استفاده کرده است؟ (ارشد ۹۶)

- الف) انعکاس محتوایی
ب) بیان تردید
ج) تشویق به توصیف ادراک
پاسخ: گزینه الف /

○ بیان احساسات: برداشتهای عاطفی از گفتار بیمار به او برگردانده می‌شود.
○ رویارویی: به منظور آشکارنمودن طفره رفتنها، تحریفها و افکارهای مددجو است. رویارویی در واقع نوعی تاکید روی واقعیتها توسط پرستار است.

کاربردی همه مهارت‌های ارتباطی زیر در بیمار با خلق بالا، تولید فکر زیاد و حاشیه پردازی بلامانع است،

بعز: (ارشد ۹۸)

- الف) خلاصه کردن
ب) سوالات بسته
ج) بیان مجدد
د) استفاده از حداقل تشویق
پاسخ: گزینه د /

○ کاوش و تعمق: اغلب برای به دست آوردن اطلاعات جهت جلوگیری از تفسیر نادرست ارتباط مفید است این روش همچنین باعث درک کلی‌تر از موضوع مورد بحث می‌شود. پیشنهاد شده است که وقتی موضوعی یا رشته‌ای شناسایی شد بایستی در کاوش بیشتر آن کوشید.

○ بیان مجدد: مطالب گفته شده توسط گوینده با کلمات و جملات دیگری که بیان‌کننده همان عقیده است به او برمی‌گردد و تفاوت آن با انعکاس در اینست که در انعکاس عیناً همان کلمات بکار می‌رود. بیان مجدد مشوقی است برای ادامه بحث، وقتی عقیده‌ای درک و فهمیده شد، آنچه برگردانده می‌شود باعث تنظیم دوباره ایده اصلی می‌گردد تا کاملاً بطور روشن درک گردد.

○ روشن نمودن ابهامات: وقتی پرستار سعی در کشف آنچه که توسط بیمار گفته است می‌کند، در حقیقت به بیمار کمک می‌کند که خود را بهتر بشناسد، در این روشن همچنین سعی در این است که آنچه بی‌معنی و نامفهوم است آشکار شود.

○ تشویق به توصیف ادراکات: بیمار برداشت خود را از موقعیتها و یا وقایع بیان کرده و ترس و اضطراب او کم می‌شود.

○ دادن اطلاعات: در دسترس قراردادن حقایقی است که بیمار به آن احتیاج دارد، مطلع ساختن بیمار و پاسخ دادن به سوالات وی باعث ایجاد اعتماد در او می‌شود.

○ پذیرش و قبول بیمار: مانند تکان دادن سر یا پاسخ دادن به حالات مختلف بیمار. قبول بیمار به این معنی نیست که هر آنچه بیمار گفته مورد قبول پرستار است بلکه به این معنی است که پرستار اجازه داده تا هر آنچه مددجو احساس می‌کند به زبان آورد.

○ راهنمای و هدایت: نشان دهنده آن است که پرستار سخنان و حرکات بیمار را دنبال کرده و علاقمند است به او کمک کند.

○ تقویت مثبت: هرگاه پرستار رفتاری انجام دهد که باعث ادامه صحبت یا ادامه رفتار خاصی از طرف بیمار شود تقویت مثبت صورت گرفته است.

○ سازماندهی: با سازماندهی، اهداف ارتباط درمانی، نقش پرستارو بیمار و مقررات جلسه مشخص می‌شود.

○ به زبان آوردن شک و تردید در مورد حقایق ادراک شده بیمار به او نشان می‌دهد که بیمار بداند دیگران اتفاقات را مانند او درک نمی‌کنند. پرستار با بیمار مخالفت یا موافقت نمی‌کند (مثلاً می‌گوید) ((به نظر خیلی غیر طبیعی به می‌آید.))

○ تأکید حقایق: وقتی بیمار در مورد شرایط تعبیر غلط دارد بکار می‌رود. مثال (بیمار: من می‌توانستم در خانه باشم و از خودم مراقبت کنم پرستار: شاید بعداً وقتی بهتر شدید.)

○ سکوت کردن برای ایجاد فرصت به بیماران در بیان احساسات، اگر سکوت طولانی شد بهتر است پرستار مکالمه قبلی را رها کرده و از بیمار بخواهد در مورد آنچه که فکر کرده است، صحبت کند.

سوال: در هنمام برقراری ارتباط با بیماری که از پذیرش اقدامات مراقبتی شما امتناع می‌کند، بیان کدامیک از عبارات زیر مناسب است؟ (ارشد ۱۴۰۰)

الف) مشکلت چیه؟ مایلی پرستار دیگری از شما مراقبت کنه؟

ب) من میخواهم به شما کمک کنم. چه کاری میتوانم بکنم؟

ج) میدونی اینها دستور پزشکه و اگر انجام نشه خیلی بد میشه؟

د) چرا منو دوست نداری؟ چرا تو کار من ایجاد اختلال میکنی؟

پاسخ: گزینه ب /

برای اطلاع از نحوه دریافت جزوایت کامل با شماره های زیر تماس حاصل فرمایید.

۰۲۱/۶۶۹۰۲۰۶۱-۶۶۹۰۲۰۳۸-۰۹۳۷۲۲۲۳۷۵۶

۰۱۳/۳۲۳۳۸۰۰۲ (رشت)

خرید اینترنتی:

Shop.nokhbegaan.ir